

ΚΕΙΜΕΝΟ: Επχος Χαράλαμπος Λαλούσης

ΦΩΤΟΓΡΑΦΙΕΣ: ΙΣΤΟΡΙΚΟΝ ΛΕΥΚΩΜΑ ΤΗΣ ΕΛΛΗΝΙΚΗΣ ΕΠΑΝΑΣΤΑΣΕΩΣ

Η άφιξη του *Ιωάννη Καποδίστρια* στο Ναύπλιο στις **6 Ιαν. 1828**, ως Κυβερνήτη της Ελλάδος, έδωσε νέα πνοή στην μέχρι τότε τελματώδη κατάσταση οργάνωσης των τακτικών και ατάκτων στρατιωτικών δυνάμεων. Ο Καποδίστριας έδειξε αμέριστο ενδιαφέρον για την οργάνωση του στρατού, γιατί γρήγορα αντιλήφθηκε την αναγκαιότητά του στους απελευθερωτικούς αγώνες, που εκαλείτο να επιχειρήσει για την απελευθέρωση της υπολοίπου Ελλάδος. Παράλληλα, συνειδητοποίησε ότι για την επιβολή της ευταξίας, είναι ανάγκη η αναστατωμένη χώρα να στηριχθεί στον στρατό της, αλλά ένα στρατό που να είναι αφοσιωμένο και συνειδητό όργανο του κράτους και όχι των φιλόδοξων οπλαρχηγών και πολιτικών, όπως ήταν μέχρι τότε. Και ε-

πειδή ο άτακτος στρατός ήταν ασύγκριτα μεγαλύτερος από τον πολύ μικρό τακτικό που επομένως ήταν ο εθνικός στρατός των Ελλήνων, αναγκαστικά προς αυτόν έπρεπε να στραφεί ο Καποδίστριας, εάν ήθελε να δημιουργήσει στρατό στήριγμα του κράτους.

Έτσι, συγχρόνως με το τεράστιο πολιτικό έργο, που ανέλαβε να φέρει σε πέρας ο Καποδίστριας σχετικά με την οργάνωση του κράτους, προστέθηκε και η μεγάλη προσπάθειά του για την στρατιωτική ανασύνταξη του κράτους. Λίγες ημέρες μετά την άφιξή του, συγκρότησε *Πολεμικό Συμβούλιο* υπό την προεδρεία του για να ρυθμίζει τα ζητήματα του στρατού και του στόλου. Κατόπιν, ανέθεσε την οργάνωση του άτακτου στρατού στον *Δ. Υψηλάντη*, τον οποίον ονόμασε *Στρατάρχη*. Είναι

Η ΕΘΝΙΚΗ ΤΡΙΤΗ ΤΩΝ ΕΛΛΗΝΩΝ ΣΥΝΕΛΕΥΣΙΣ

Θιωρούσα, ότι η ύψηλη επιστήμη τοῦ κυβερνᾶν τὴν Πολιτείαν καὶ φέρειν πρὸς εὐδαιμονίαν τὰ Ἔθνη, ἡ ἐξωτερικὴ καὶ ἐσωτερικὴ πολιτικὴ, ἀπαιτεῖ παλλὴν πύρρον καὶ πολλὰ φῶτα, τα ὅποια ὁ βαρβαρὸς Ὀθωμανὸς δὲν ἐπιτρέπει ποτὶ εἰς τοὺς Ἕλληνας.

Θιωρούσα, ὅτι ἀπαιτεῖται ἐπι κεφαλῆς τῆς Ἑλληνικῆς Πολιτείας ὁ κατα πρᾶξιν καὶ θεωρίαν Πολιτικὸς Ἕλλην, δια νὰ τὴν κυβερνήσῃ κατα τὸν σκοπὸν τῆς πολιτικῆς κοινωνίας.

Ψηφίζει

Α) Ὁ Κομὴς Γεωργίου Καποδίστριας ἐκλέγεται παρὰ τῆς Συνελευσεως ταυτῆς, ἐν ὀνόματι τοῦ Ἑλληνικοῦ Ἔθνους, Κυβερνητὴς τῆς Ἑλλάδος, καὶ ἐμπιστεύεται τὴν Νομοθετικὴν αὐτῆς Δουλίαν.

Β) Ὡς τοιοῦτος, θέλει κυβερνήσῃ τὴν Ἑλληνικὴν Πολιτείαν κατα τοὺς καθιερωτάς Νομούς.

Γ) Ἡ διάρκεια τῆς ἐπιτροπείας παρὰ τοῦ Ἔθνους εἰς αὐτὸν ἐξουσίας προσδιορίζεται διὰ ἑπτὰ χρόνους, ἀρχομένους ἀπὸ τῆς σημερον.

Δ) Νὰ εἰδοποιηθῇ δι' ἑγγράφου, ἐνυπογράφου ἀπὸ ὅλους τοὺς Πληρεξουσίου τοῦ Ἔθνους, προσκαλούμενος νὰ ἔλθῃ εἰς τὴν Πατρίδα δια νὰ ἀναλάβῃ τὰς ἡνίας τῆς Κυβερνησεως.

Ε) Διορίζεται Τριμελὴς Ἐπιτροπὴ, γνωρίζομένη ὑπὸ τὸ ὄνομα «ἡ Ἀντικυβερνητικὴ Ἐπιτροπὴ», δια νὰ κυβερνήσῃ τὴν Ἑλλάδα ἐν ἀπουσίᾳ του, καὶ θέλει παύσῃ ἄμα φθάσῃ ὁ Κυβερνητὴς εἰς τὴν Πατρίδα.

ΣΤ) Τὸ παρὸν ψήφισμα νὰ καταχωρηθῇ εἰς τὸν Κώδικα τῶν Ψηφισμάτων καὶ κοινοποιηθῇ δια τοῦ τυπου.

Ἐν Τροιζήνι τὴν 3 Ἀπριλίου 1827

Ὁ Προεδρὸς Γεωργίος Σιασίνης

(Ἐπονται αἱ ὑπογραφαὶ τῶν λοιπῶν Πληρεξουσίων τὸν ἀριθμὸν 115)

(Τ.Σ.) ὁ Γραμματεὺς τῆς Συνελευσεως

Ν. Σπηλιόδης.

Με Ψήφισμα τῆς 3ης Ἀπριλίου 1837 τῆς Εθνικῆς Συνέλευσης
ὁ Καποδίστριας ἐξελέγει Ἀ' Κυβερνήτῃ τῆς Ἑλλάδος.

ὁ πρῶτος στρατάρχης τῆς νεωτέρας Ἑλλάδος. Το βαρῦτατο ἔργο ανατέθηκε σὲ αὐτὸ τὸ πρόσωπο, γιατί γνώριζε ἄριστα τὰ Ἑλληνικά στρατιωτικά ζητήματα, εἶχε ἀκέραιο χαρακτῆρα καὶ τὸν απαιτούμενο ζήλο γιὰ ἐκπλήρωση τοῦ ἔργου αὐτοῦ.

Ἐξέδωσε λοιπὸν ὁ Καποδίστριας διάταγμα σὺς **15 Φεβ 1828** περὶ **Ὁργανισμοῦ τῶν**

Χιλιαρχιῶν, σύμφωνα με τὸ ὁποῖο τὰ μέχρι τότε ἀτακτὰ σώματα μετονομάσθηκαν σὲ **αικίνια** στρατιωτικά σώματα, με σύνολο δυνάμεως 8 χιλιαρχιῶν τῶν 1.125 ἀνδρῶν ἐκάστη. Ἡ στρατιωτικὴ ἱεραρχία τῶν χιλιαρχιῶν ἦταν γνωστή στους Ἕλληνες ἀπὸ τὸν πρῶτο κίόλας χρόνο, λίγες ἡμέρες πρὶν τὴν ἄλωση τῆς Τριπολιτοῦς. Τότε, ὁ ἴδιος ὁ Δ. Ὑψηλάντης

Η πρώτη σφραγίδα του Κράτους με την Υπογραφή του Καποδίστρια.

είχε καταστρώσει μια πρόχειρη στρατιωτική ιεραρχία, με ανώτατους βαθμούς του Αρχιστρατήγου, Σωματάρχη, Στρατηγού, Ταγματάρχη και κατόπιν του Χιλίαρχου. Η οργάνωση των ατάκτων ήταν για τον Καποδίστρια το δυσκολότερο πρόβλημα μετά το οικονομικό. Είναι προς τιμή της διορατικότητάς του ότι δεν απέλυσε όλους τους άτακτους, αλλά μόνο τους Πελοποννησίους, γιατί η οργάνωσή τους δεν ήταν εξαιρετικά αναγκαία. Άλλωστε, οι περισσότεροι Πελοποννήσιοι ήταν γεωργοί και βοσκοί και μετά την αποχώρηση του Ιμπραήμ από την Πελοπόννησο, είχαν αρχίσει να γυρίζουν στις ιδιαίτερες πατρίδες τους και στα χωράφια τους.

Με τον νέο Οργανισμό των Χιλιαρχιών ήταν φυσικό να αποκλεισθούν οι ηλικιωμένοι αρχηγοί, γιατί συνηθισμένοι στον βαθμό του στρατηγού ήταν αδύνατο να ικανοποιηθούν με τον βαθμό του χιλίαρχου. Οι γνώσεις τους για την σύγχρονη Ευρωπαϊκή τακτική ήταν μηδαμινές και επιπλέον, πρόθεση του Υψηλάντη ήταν να παραδώσει την διοίκηση των στρατιωτικών μονάδων, σε νεαρούς Αξιωματικούς που ήταν εύκαμπτοι και πιο ευάγωγοι στην πειθαρχία. Ο Καποδίστριας προκειμένου να ικανοποιήσει τους ηλικιωμένους αρχη-

Ο Δημήτριος Υψηλάντης υπήρξε ο πρώτος Στρατάρχης της νεωτέρας Ελλάδος..

γούς, αποφάσισε να χρησιμοποιήσει αρκετούς από αυτούς ως συμβούλους του. Υπήρχε μεγάλος αριθμός Στρατιγών και ανωτέρων Αξιωματικών εξαιτίας της αφειδούς απονομής βαθμών από τις διάφορες Κυβερνήσεις, για να προσεταιρισθούν τα στρατιωτικά στελέχη.

ΚΑΤΑ ΤΗΝ ΣΥΓΚΡΟΤΗΣΗ των χιλιάρχιών, ελήφθη φροντίδα ώστε να κατάγονται οι ανήκοντες στην ίδια χιλιαρχία άνδρες από διαφορετικά μέρη, για να εκλείψει το τοπικιστικό πνεύμα από τα σώματα αυτά και ιδίως η άμεση εξάρτηση των στρατιωτών από τον αρχηγό τους. Καθ' όλο το διάστημα της επαναστάσεως οι αρχηγοί στρατολογούσαν τους αγωνιστές τους, η δε διοίκηση κατέβαλε σε αυτούς για την συντήρηση των ανδρών τους τα αναγκαία χρήματα. Για τον λόγο αυτό οι στρατιώτες κανέναν άλλο δεν αναγνώριζαν παρά μόνο τον καπετάνιο τους, ο οποίος και τους πλήρωνε. Πολλές φορές σημειώνονταν και φαινόμενα αυθαιρεσιών από τους αρχηγούς, λόγω της μεγάλης δύναμης που διέδεδεταν.

Ένα άλλο πρόβλημα που αντιμετώπισε ο Καποδίστριας ήταν η κατάργηση του θεσμού των ψυχογίων. Εκατοντάδες παιδιά που λόγω των συμφορών του αγώνα ήσαν ορφανά, χρησιμοποιούντο ως υπηρέτες και μαθητευόμενα παλικάρια στους οπλαρχηγούς. Με υπεράνθρωπες προσπάθειες και με απειλές ακόμα κατόρθωσε ο Καποδίστριας, να αποσπάσει από τα νύχια της διαφθοράς την Ελληνική αυτή νεότητα και να την συγκεντρώσει στο ορφανοτροφείο, που άνοιξε στην Αίγινα.

Παράλληλα, για την καλύτερη συγκρότηση των χιλιάρχιών οργανώθηκε στρατιόπεδο στην **Τροιζήνα** και επιμελητήριο ανεφοδιασμού στον **Πόρο**. Προβλέπονταν για κάθε Χιλιαρχία αντίστοιχοι Αξιωματικοί και Υπαξιωματικοί, όπως και ιερέας, ιατρός, υψασπιστής, σημαιοφόρος, σαλπιγκτής, ταμίας και φροντιστής.

Ο ίδιος ο Καποδίστριας μετέβη στο στρατιόπεδο και παρουσία των αξιωματικών των ξέ-

νων στόλων παρέδωσε στους χιλιάρχους τις σημαίες των. Μέρος των χιλιάρχιών ετάχθη υπό τις διαταγές του Δ. Υψηλάντη με εντολή την εκκαθάριση από τους Τούρκους της Ανατολικής Στερεάς Ελλάδος, μέρος δε υπό τον Άγγλο στρατηγό **George** προοριζόμενο για την εκοιτατεία της Δυτικής Στερεάς Ελλάδος. Για να διεξάγεται η στρατολογία κανονικά σε όλες της επαρχίες (ένας στρατεύσιμος ανά 100 κατοίκους), εδόθη εντολή στις δημογεροντίες να ενεργήσουν λεπτομερή απογραφή των κατοίκων.

Ένα άλλο θέμα που απασχόλησε έντονα τον Καποδίστρια ήταν η επιμελητεία του στρατού. Πίστευε ότι δεν χρειαζόταν μόνο η επιμελητειακή οργάνωση αλλά ακόμα η εξασφάλιση της τάξεως και ακρίβειας στις διανομές και τους λογαριασμούς, η αρμείλικτη πάταξη των καταχρήσεων και η καθιέρωση έντιμης διαχείρισης. Παρατηρούμε ότι ο Καποδίστριας από εκείνη την εποχή είχε καταλάβει την σημασία και την σπουδαιότητα της επιμελητείας, Διοικητική Μέριμνα με τον σύγχρονο όρο, ενός παράγοντα καθοριστικού για την ύπαρξη αξιόμαχου και ετοιμοπόλεμου στρατού, παράγοντα που ισχύει και σήμερα με μεγαλύτερη συμβολή.

Αλλά και για την εκπαίδευση και την μόρφωση των νέων στελεχών του στρατού μερίμνησε ο Καποδίστριας, ιδρύοντας στις 15 Ιουνίου του 1828 τον **Λόχο Προγυμνασιών**, ο οποίος στις 21 Δεκεμβρίου του ίδιου έτους, με εγκριτικό διάταγμα, μετονομάσθηκε σε **Λόχο των Ευελπίδων**. Ύστερα από ολιγόμηνη κακή διοίκηση από τον πρώτο διοικητή της σχολής Ιταλό αξιωματικό **Salteli**, τη διοίκηση παρέλαβε ο δραστήριος Γάλλος Λοχαγός του Πυροβολικού **Pauzie**, που μετατάχθηκε προσωρινά στον Ελληνικό στρατό με τον βαθμό του Αντισυνταγματάρχη. Με νεώτερο διάταγμα στις 12 Ιαν. 1829 ονομάσθηκε σε **Κεντρικό Πολεμικό Σχολείο** και τον Ιούλιο του 1831 απεφοίτησαν οι πρώτοι 8 μαθητές με τον βαθμό του Ανθυπολοχαγού.

Όταν ο Καποδίστριας αποφάσισε την σύσταση του σχολείου, προσκάλεσε τους επιφανέστερους αρχηγούς του αγώνος

ΓΕΝΙΚΗ ΕΦΗΜΕΡΙΣ ΤΗΣ ΕΛΛΑΔΟΣ.

ΕΝ ΑΘΗΝΗΣ, ΣΑΒΒΑΤΩ, 23 ΔΕΚΕΜΒΡΙΟΥ 1828

Μικρά κερύθρια
Περὶ τῶν Ευελπίδων.

Ἄρθ. 122

Ἐπιτακτικὴ διαταγή γερουσίας, ὑπὸ το ὄνομα, ὑπὸ τοῦ
Εὐελπίδων.

Ἄρθ. 127

Ὁ κερύθριος τῶν Ευελπίδων ἐστὶν ὡς ἑξῆς: ἕκαστος μὲν
ἐπιτακτικῶς ἐστὶν ἐπὶ τοῦ κερύθριου τῶν Ευελπίδων.

Ἄρθ. 128

Ἐπιτακτικὴ διαταγή γερουσίας, ὑπὸ το ὄνομα, ὑπὸ τοῦ
Εὐελπίδων. Ἐπιτακτικὴ διαταγή γερουσίας, ὑπὸ το ὄνομα, ὑπὸ τοῦ
Εὐελπίδων.

Ἄρθ. 129

Ἐπιτακτικὴ διαταγή γερουσίας, ὑπὸ το ὄνομα, ὑπὸ τοῦ
Εὐελπίδων. Ἐπιτακτικὴ διαταγή γερουσίας, ὑπὸ το ὄνομα, ὑπὸ τοῦ
Εὐελπίδων.

Ἄρθ. 130

Ἐπιτακτικὴ διαταγή γερουσίας, ὑπὸ το ὄνομα, ὑπὸ τοῦ
Εὐελπίδων. Ἐπιτακτικὴ διαταγή γερουσίας, ὑπὸ το ὄνομα, ὑπὸ τοῦ
Εὐελπίδων. Ἐπιτακτικὴ διαταγή γερουσίας, ὑπὸ το ὄνομα, ὑπὸ τοῦ
Εὐελπίδων.

Ἄρθ. 131

Ἐπιτακτικὴ διαταγή γερουσίας, ὑπὸ το ὄνομα, ὑπὸ τοῦ
Εὐελπίδων. Ἐπιτακτικὴ διαταγή γερουσίας, ὑπὸ το ὄνομα, ὑπὸ τοῦ
Εὐελπίδων. Ἐπιτακτικὴ διαταγή γερουσίας, ὑπὸ το ὄνομα, ὑπὸ τοῦ
Εὐελπίδων.

Ἄρθ. 132

Ἐπιτακτικὴ διαταγή γερουσίας, ὑπὸ το ὄνομα, ὑπὸ τοῦ
Εὐελπίδων. Ἐπιτακτικὴ διαταγή γερουσίας, ὑπὸ το ὄνομα, ὑπὸ τοῦ
Εὐελπίδων. Ἐπιτακτικὴ διαταγή γερουσίας, ὑπὸ το ὄνομα, ὑπὸ τοῦ
Εὐελπίδων.

Ἄρθ. 133

Ἐπιτακτικὴ διαταγή γερουσίας, ὑπὸ το ὄνομα, ὑπὸ τοῦ
Εὐελπίδων. Ἐπιτακτικὴ διαταγή γερουσίας, ὑπὸ το ὄνομα, ὑπὸ τοῦ
Εὐελπίδων. Ἐπιτακτικὴ διαταγή γερουσίας, ὑπὸ το ὄνομα, ὑπὸ τοῦ
Εὐελπίδων.

Ἄρθ. 134

Ἐπιτακτικὴ διαταγή γερουσίας, ὑπὸ το ὄνομα, ὑπὸ τοῦ
Εὐελπίδων. Ἐπιτακτικὴ διαταγή γερουσίας, ὑπὸ το ὄνομα, ὑπὸ τοῦ
Εὐελπίδων. Ἐπιτακτικὴ διαταγή γερουσίας, ὑπὸ το ὄνομα, ὑπὸ τοῦ
Εὐελπίδων.

Ἄρθ. 135

Ἐπιτακτικὴ διαταγή γερουσίας, ὑπὸ το ὄνομα, ὑπὸ τοῦ
Εὐελπίδων. Ἐπιτακτικὴ διαταγή γερουσίας, ὑπὸ το ὄνομα, ὑπὸ τοῦ
Εὐελπίδων. Ἐπιτακτικὴ διαταγή γερουσίας, ὑπὸ το ὄνομα, ὑπὸ τοῦ
Εὐελπίδων.

Ἄρθ. 136

Ἐπιτακτικὴ διαταγή γερουσίας, ὑπὸ το ὄνομα, ὑπὸ τοῦ
Εὐελπίδων. Ἐπιτακτικὴ διαταγή γερουσίας, ὑπὸ το ὄνομα, ὑπὸ τοῦ
Εὐελπίδων. Ἐπιτακτικὴ διαταγή γερουσίας, ὑπὸ το ὄνομα, ὑπὸ τοῦ
Εὐελπίδων.

Ἄρθ. 137

Ἐπιτακτικὴ διαταγή γερουσίας, ὑπὸ το ὄνομα, ὑπὸ τοῦ
Εὐελπίδων. Ἐπιτακτικὴ διαταγή γερουσίας, ὑπὸ το ὄνομα, ὑπὸ τοῦ
Εὐελπίδων. Ἐπιτακτικὴ διαταγή γερουσίας, ὑπὸ το ὄνομα, ὑπὸ τοῦ
Εὐελπίδων.

Ἄρθ. 138

Ἐπιτακτικὴ διαταγή γερουσίας, ὑπὸ το ὄνομα, ὑπὸ τοῦ
Εὐελπίδων. Ἐπιτακτικὴ διαταγή γερουσίας, ὑπὸ το ὄνομα, ὑπὸ τοῦ
Εὐελπίδων. Ἐπιτακτικὴ διαταγή γερουσίας, ὑπὸ το ὄνομα, ὑπὸ τοῦ
Εὐελπίδων.

Ἄρθ. 139

Ἐπιτακτικὴ διαταγή γερουσίας, ὑπὸ το ὄνομα, ὑπὸ τοῦ
Εὐελπίδων. Ἐπιτακτικὴ διαταγή γερουσίας, ὑπὸ το ὄνομα, ὑπὸ τοῦ
Εὐελπίδων. Ἐπιτακτικὴ διαταγή γερουσίας, ὑπὸ το ὄνομα, ὑπὸ τοῦ
Εὐελπίδων.

Ἄρθ. 140

Ἐπιτακτικὴ διαταγή γερουσίας, ὑπὸ το ὄνομα, ὑπὸ τοῦ
Εὐελπίδων. Ἐπιτακτικὴ διαταγή γερουσίας, ὑπὸ το ὄνομα, ὑπὸ τοῦ
Εὐελπίδων. Ἐπιτακτικὴ διαταγή γερουσίας, ὑπὸ το ὄνομα, ὑπὸ τοῦ
Εὐελπίδων.

Ἄρθ. 141

Ἐπιτακτικὴ διαταγή γερουσίας, ὑπὸ το ὄνομα, ὑπὸ τοῦ
Εὐελπίδων. Ἐπιτακτικὴ διαταγή γερουσίας, ὑπὸ το ὄνομα, ὑπὸ τοῦ
Εὐελπίδων. Ἐπιτακτικὴ διαταγή γερουσίας, ὑπὸ το ὄνομα, ὑπὸ τοῦ
Εὐελπίδων.

Ἄρθ. 142

Ἐπιτακτικὴ διαταγή γερουσίας, ὑπὸ το ὄνομα, ὑπὸ τοῦ
Εὐελπίδων. Ἐπιτακτικὴ διαταγή γερουσίας, ὑπὸ το ὄνομα, ὑπὸ τοῦ
Εὐελπίδων. Ἐπιτακτικὴ διαταγή γερουσίας, ὑπὸ το ὄνομα, ὑπὸ τοῦ
Εὐελπίδων.

Ἄρθ. 143

Ἐπιτακτικὴ διαταγή γερουσίας, ὑπὸ το ὄνομα, ὑπὸ τοῦ
Εὐελπίδων. Ἐπιτακτικὴ διαταγή γερουσίας, ὑπὸ το ὄνομα, ὑπὸ τοῦ
Εὐελπίδων. Ἐπιτακτικὴ διαταγή γερουσίας, ὑπὸ το ὄνομα, ὑπὸ τοῦ
Εὐελπίδων.

Ἄρθ. 144

Ἐπιτακτικὴ διαταγή γερουσίας, ὑπὸ το ὄνομα, ὑπὸ τοῦ
Εὐελπίδων. Ἐπιτακτικὴ διαταγή γερουσίας, ὑπὸ το ὄνομα, ὑπὸ τοῦ
Εὐελπίδων. Ἐπιτακτικὴ διαταγή γερουσίας, ὑπὸ το ὄνομα, ὑπὸ τοῦ
Εὐελπίδων.

Ψήφισμα 17ῆ Περί Ἰδρύσεως τοῦ Λόχου τῶν Ευελπίδων.

να στείλουν τα παιδιά τους, αλλά ελάχιστοι ανταποκρίθηκαν. Οι περισσότεροι έβλεπαν με αντιπάθεια τον τακτικό στρατό, του οποίου τα στελέχη ήταν κυρίως ξένοι Αξιωματικοί φιλέλληνες. Η κατάταξη των Ευελπίδων γινόταν κατόπιν προτάσεως του Βουαρού Συνταγματάρχη Heideck και εγκρίσεως του Καποδίστρια.

Οι πρώτοι Ευέλπιδες που κατατάχθηκαν, 43 τον αριθμό, αποειλούσαν ένα περίεργο μωσαϊκό ηλικίας και γνώσεων, ακατάλληλο για στρατιωτικό σχολείο. Στην ίδια τάξη εκπαίδευονταν παιδιά 12 ετών με άνδρες 25 ετών. Οι περισσότεροι ήσαν αγράμματοι. Πολλοί δε μάλιστα Ευέλπιδες έβλεπαν την φοίτηση σαν βιοποριστικό επάγγελμα. Με το

σιτηρέσιο που έπαιρναν κάθε ημέρα και τον μισθό τους, 4 δόσιπλα τον μήνα, βοηθούσαν σημαντικά την οικογένειά τους. Τον ενδιαφέρον του Καποδίστρια για το σχολείο ήταν τόσο έντονο, που πολλές φορές προσωπικά το επισκεπτόταν για να βεβαιωθεί για την ορθή λειτουργία του. Μάλιστα, κατά την αποφοίτηση των πρώτων Αξιωματικών, ο Καποδίστριας σε λαμπρή τελετή φόρεσε ο ίδιος τις επωμίδες στους νέους Αξιωματικούς.

Αλλά και για τον τακτικό στρατό έδειξε ενδιαφέρον ο Καποδίστριας, με σειρά συγκεκριμένων μέτρων. Έτσι, με διάταγμα της 17 Αυγ. 1828, συγκροτήθηκε **Τάγμα Πυροβολικού** με 6 Λόχους υπό τον **Rauzie**, ο δε Λοχαγός **Garnot** ανέλαβε την συγκρότηση του

σώματος των "**Οχυρωματοποιών και Μηχανοποιών**" όπως λέγονταν τότε το Μηχανικό (όπως στο Σχεδιάγραμμα της σελίδας 36). Επίσης, πέτυχε την έγκριση της Γαλλικής Κυβερνήσεως για κατάρτιση στον Ελληνικό στρατό, ως εκπαιδευτών αριθμού Αξιωματικών και Υπαξιωματικών του Γαλλικού στρατού κατοχής των φρουριών της Πελοποννήσου. Η εκπαίδευση γινόταν σύμφωνα με τους Γαλλικούς κανονισμούς και για την βελτίωση της εκπαίδευσης οργανώθηκε το πρώτο στρατόπεδο εκπαίδευσης στα Μέγαρα. Οι Γάλλοι Αξιωματικοί και Υπαξιωματικοί, εισήγαγαν στον Ελληνικό στρατό την Γαλλική στρατιωτική εκπαίδευση και νοοτροπία, με αποτέλεσμα να αποτυπωθεί έντονα σε αυτόν η φημισμένη πα-

Η Σχολή Ευελπίδων στο Ναύπλιο (1828-1834).

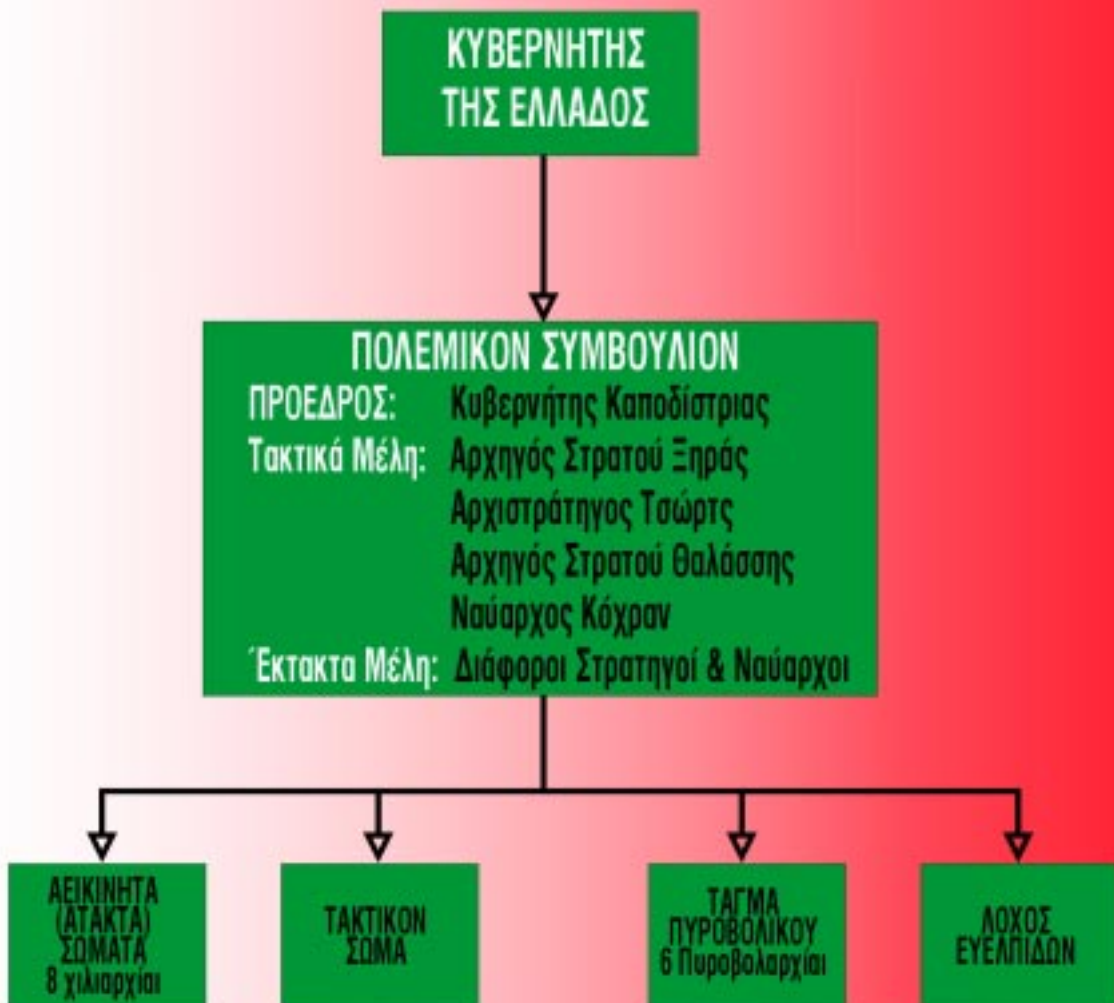
Οι φιλλέλληνες Βαυαρός Συνταγματάρχης Karl Wilhelm Heideck(αριστερά) και Γάλλος Συνταγματάρχης Charles Fabvier(δεξιά).

ράδοση του Γαλλικού στρατιωτικού πνεύματος.

Η δύναμη του τακτικού στρατού τον Απρίλιο του 1828 ήταν 1.102 άνδρες, με έδρα τα Μέδανα. Την ίδια εποχή, ο αρχηγός του τακτικού στρατού Fabvier πρότεινε στον Καποδίστρια ορισμένα μέτρα ενισχύσεως που δεν έγιναν δεκτά από τον Κυβερνήτη, με αποτέλεσμα την παραίτηση του και την κατάληψη της θέσης του, από τον Βαυαρό Συνταγματάρχη **Karl Wilhelm von Heideck**, ο οποίος μετέφερε την έδρα του σώματος από τα Μέδανα στο Ναύπλιο. Ο Fabvier εισηγήθηκε στον Καποδίστρια ένα σχέδιο που αναφέρονταν στην οργάνωση του τακτικού στρατού. Συγκεκριμένα, πρότεινε την κατάρτιση των ανδρών με

κλήρο και την απαγόρευση ένταξης σε άνδρες χωρίς μάχιμη προϋπηρεσία, με στόχο την απορρόφηση εμπειροπόλεμων ανδρών και συγχρόνως την εξασθένιση των ατάκτων. Όμως, ο Καποδίστριας αρνήθηκε να δεχθεί την εισήγηση του Fabvier λόγω δυσπιστίας έναντι αυτού (ο Fabvier ήταν στενός φίλος του Μαυροκορδάτου), αλλά κυρίως γιατί είχε ήδη προσανατολισθεί στην λύση στρατιωτικού ζητήματος, με τον σχηματισμό ημιτακτικών σωμάτων.

Ο Heideck έπεισε τον Καποδίστρια για την ασύμφορη διάλυση του τακτικού σώματος και εργαζόμενος με ζήλο για διάστημα ενός έτους, κατόρθωσε να μεταμορφώσει τα ημιδιαλυμένα τμήματα σε αξιόμαχα στρατιω-

τικά σώματα, με τριπλάσια περίπου αριθμητική δύναμη. Οργάνωσε άνετους στρατώνες στο Ναύπλιο, όπλισε τους άνδρες με Γαλλικό οπλισμό και τους έντυσε με ομοιόμορφη φράγκικη στολή. Πολλοί στρατιώτες φορούσαν για πρώτη φορά στολή και στην αρχή παρουσίαζαν όψη κωμική. Ο Heideck στα απομνημονεύματά του γράφει ότι κατά την πρώτη επιθεώρηση που έκανε, οι νεοσύλλεκτοι φορούσαν τα κράνη πάνω από τα φέσια, φορούσαν την περισκελίδα πάνω από την φου-

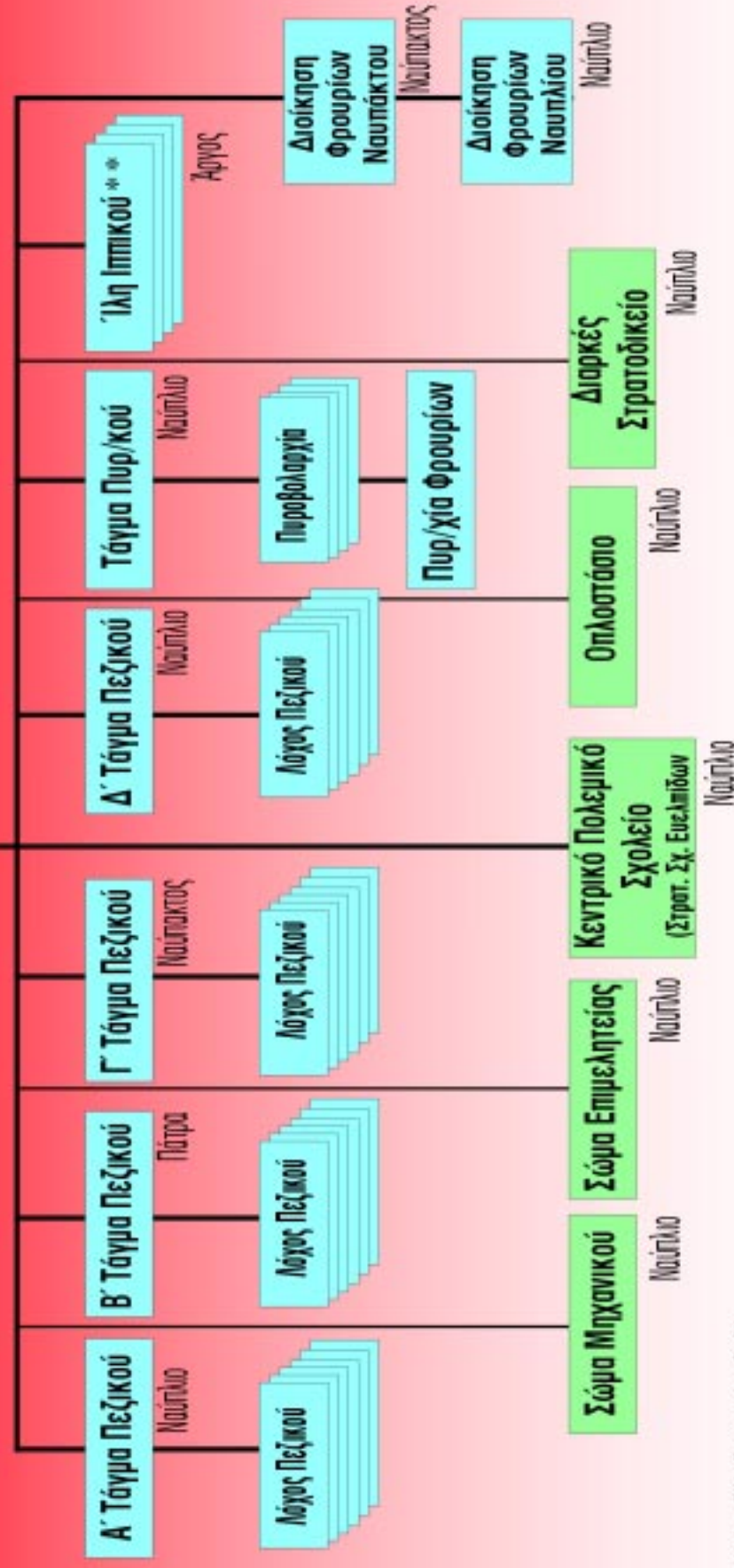
στανέλα και πολλές φορές το άνοιγμα της περισκελίδας προς τα πίσω.

Ο Heideck τον Αύγουστο του 1829 παραιτήθηκε για λόγους υγείας και τον διαδέχθηκε ο Γάλλος Συνταγματάρχης **Trezel**, ο οποίος προήχθη σε στρατηγό (η οργάνωση του τακτικού σώματος υπό τον Trezel όπως στο Σχεδιάγραμμα της σελίδας 37).

Μετά την μάχη της **Πέτρας (Ιουλ 1829)** η οποία απειτέλεσε κατά κάποιο τρόπο τον επίλογο του αγώνα κατά των Τούρκων, ο Καποδίστριας διέλυσε τις χιλιαρχίες και συγκρό-

ΝΕΟ ΟΡΓΑΝΟΓΡΑΜΜΑ ΤΑΚΤΙΚΟΥ ΣΩΜΑΤΟΣ

ΤΑΚΤΙΚΟ ΣΩΜΑ**

* Υπό τον Γ' Όλο Στρατημότητα Τριετία

** Εκ των τεσσάρων είναι οι δύο ήταν "λογαρχοί" και οι άλλες δύο "καρβυνοφόροι"

Η δολοφονία του Καποδίστρια στο Ναύπλιο.

τισε **13 ελαφρά Ταγματα**, τα οποία θα χρoσίμευαν για την φύλαξη των συνόρων. Τους Αξιοματικούς που περίσσευσαν από αυτή την αναδιοργάνωση κατέταξε, μαζί με άλλους που παρέμειναν εκτός σώματος παλαιούς οπλαρχηγούς, σ' ένα ενιαίο σώμα καλούμενο "**Ταξιαρχικόν**". Οι υπηρετούντες σε αυτό ελάμβαναν τον μισδό του βαθμού τους, χωρίς όμως να αναλαμβάνουν ενεργό υπηρεσία. Πρωταγωνιστής στην ίδρυση των ελαφρών Ταγμάτων, υπήρξε ο αδελφός του Κυβερνήτη **Αυγουστίνος Καποδίστριας**, μια προσωπικότητα που εισέβαλε στα πολιτικά και στρατιωτικά δρώμενα της χώρας, ως αποτέλεσμα ενός παρατεταμένου κλίματος δυσπιστίας, που μια σειρά γεγονότων είχε επιβάλει στον

Καποδίστρια. Μέσα από την οργάνωση των ελαφρών Ταγμάτων ο Αυγουστίνος, προσπάθησε και πέτυχε τον παραγκωνισμό του Υψηλάντη, υποδάλποντας συγχρόνως νέα έξαψη παθών και ανασύροντας στην επιφάνεια αντιδéseis που με τόση δυσκολία κατόρθωσε ως τότε να χαλιναγωγήσει ο Κυβερνήτης.

Τον Ιούλιο του 1830, λόγω της μεταπολιτεύσεως στην Γαλλία, ανακλήθηκαν οι Γάλλοι αξιωματικοί που υπηρετούσαν στην Ελλάδα, περιλαμβανομένου και του στρατηγού Trezel, τον οποίον αντικατέστησε ο απόστρατος Γάλλος Συνταγματάρχης **Gerard**. Αυτός παρέμεινε ως αρχηγός μέχρι τον Νοέμβριο του 1831, οπότε και παραιτήθηκε λόγω της αναρχίας που επικράτησε μετά την δολοφο-

νία του Καποδίστρια. Η δολοφονία του Καποδίστρια στις 27 Σεπ 1831, σήμανε ουσιαστικά και την διακοπή λειτουργίας τόσο των τακτικών όσο και των ημιτακτικών σωμάτων, δεδομένου ότι μετά την δολοφονία επικράτησε πλήρης αναρχία και οι άνδρες των ένοπλων σωμάτων μετεβλήθησαν σε ένοπλα σίφη.

Μελετώντας την περίοδο διακυβέρνησης του Καποδίστρια, βλέπουμε ότι στην Ελλάδα δεν αναγνωριζόταν σε ικανοποιητικό βαθμό ο όρος της νομιμότητας της Πολιτικής εξουσίας και ο στρατιωτικός επαγγελματισμός, ήταν ανύπαρκτος. Οι πολεμικές συνθήκες της περιόδου 1821-1827, η ανυπαρξία αποδεκτής πολιτικής εξουσίας, δυσχέραιναν σε με-

γάλο βαθμό τα σχέδια και τις προοπτικές του Καποδίστρια και των συνεργατών του, στην προσπάθεια για την συγκρότηση εθνικού στρατού. Ο Καποδίστριας θέλησε να οικοδομήσει ένα κράτος αστικού τύπου σε μια προασιακή κοινωνία. Επιχείρησε δηλαδή, να αντιπαραθέσει στους τοπικούς παράγοντες πολιτικής, κοινωνικής και οικονομικής ισχύος ένα ομοιογενές συγκεντρωτικό κράτος. Και επειδή δεν είχε την δυνατότητα να στηριχθεί σε μία τάξη, υποχρεώθηκε να καταφύγει στην λύση ενός νομιμόφρονα στρατού, τον οποίο και χρησιμοποίησε εναντίον των τοπαρχών όταν οι πολιτικές λύσεις έπαυαν να είναι αποτελεσματικές.

ΒΙΒΛΙΟΓΡΑΦΙΑ

Ε. Κ. Στασινόπουλος: Ο Ελληνικός Στρατός της Πρώτης Εκατονταετίας.

Γ. Μυλωνά: Οι Εύζωνοι.

Χ. Σαζανίδη: Τα Όπλα των Ελλήνων, Θεσσαλονίκη.

Έκθεσις της Πολεμικής Ιστορίας των Ελλήνων.

Χ. Βυζαντίου: Ιστορία του Τακτικού Στρατού της Ελλάδος (1821-1832).

Α. Βακαλόπουλου: Τα Ελληνικά Στρατεύματα του 1821, Θεσσαλονίκη 1970.

Σ. Παπαγεωργίου: Η Στρατιωτική Πολιτική του Καποδίστρια.

Στρατιωτική Επιθεώρηση Νοε.-Δεκ. 1994, Γ. Ρούσκα: Όπλα Αιάκτων ΠΟλεμιστών και Τακτικού Στρατού (1821-1827).

Ιστορία του Ελληνικού Έθνους (Τόμος ΙΒ')

Ε. Κ. Στασινόπουλος: Η Ιστορία της Σχολής Ευελπίδων, Αθήνα 1954.